

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

ferska glänen til trestiftes bota dubbelt så mycket, som den förmilade ägisten sig beslagit til: hvilka böter förordas, därst brotet före rejer försåwas. Slutligen åligger Stadens Lov. Borgerskap och samtidige Zivänare, af hvad ständ och wilor de vara någa, at, enar Mianels-Commissarien janit de honom til biverade medborgande personer i husen sig annåla, då med anständig höfighet bemöta och anse dem, slossom de där efter Rengl. Majts Ullern digste Besällning och i Des høsta Namn utsökande åro, samt utan hinder och uppehåll genast lemla dem all den underrättelse, som de efter medhafvande Instruction åfka kunna, hvilket til esterrättelse länder.

En flicklig person, som skrivar och räknar väl, tillbjuder sin tjänst hos någon handlande, eller och hos någon Magistrats-Person, som tarfvar en skrifware.

Emellan Rybro och Stora torget är en tavlobok mylligen förlorad, hvaruti lågo 60 à 70 del. S:mt i Banco-Sedlar, samt en hop brev och anmärkningar: om syn det igenfinnes, loswas hederlig nedergalning af Consistorii Pedellen.

Hj funderas en halftält man til salu, eller ock at hort hyra på någon tid. Nämre besedd gifwes på Tyg-gården.

Om någon skulle öftunda sig tilhandla et par svarata Dorsla wagns-hästar, som är valachar och på ottonde året gamle, kunna de beses uti Commandants-huset harstädes, och lemnar Stads-Kamereraren Hr. Jacob Pettersson underrättelse om priset.

Gifwes til kamma, at något Stockholms porcelaine är infatt til salu hos Gäcker-Conditor Herr Herman Gielete.

No 46.

Götheborgska Seckö-bladet.

Torsdagen, den 14 November, 1765.

Resten af föregående bref.

Nu kommer jag til andra delen, som innehållar dräggen, eller förhastade finnes-öfver-illninggar, hvilka jag så mycket mindre wántat af Herr Professorns vitra penna uttrykte, som de icke plåga brukas af förfalske och lärde, hvad vil jag säga Christelige, män; samt åro af det slaget, som Herr Professorn hels, i sit förra sage-modigare bref (se Becköbladet N:o 38, sid. 315.), ansett litet gagna almånheten, icke heller särdeles hedra en författare. Jag menar nu i synnerhet de förfalsliga utlätelser, som är földe emot min käre Fader, hvilken, känd i sin bygd för en fredsam Guds vän, aldrig nänsin gjort Herr Professorn, eller des wärda Släge, emot hemligen eller uppenbarligen. Hsven kan icke jag beröma mig hels af, at jag icke fått et enda förfalskt omdöme öfwer Herr Professorns käre Swärdfader. Skal det då vara en så besynnerlig stor quickehet, at på en oflyldig Fader hämma,

33

hwah

hwad man tror des son felat? Eller har väl Herr Professorn sedt uti något Collegii eller Consistorii handlingar, eller i andra dugelige dokumenter, ringaske flagomål på min Fars antingen ämbete, eller privata göromål? Hade jag den gafvani, som jag med förundran ser Herr Professorn åga, at bruka häftiga utrop, så kunde jag be Herr Professorn tillså, at ingen updraget honom behörig rättighet, at upphäfwa sig til domare öfver våre Prester. Och som icke allenaft Kongl. Collegium Medicum, utan ock Kongl. Commissionen öfver Tabell-werket, samt Kongl. Sundhets Commissionen, genom Landshöfdingarnas och Consistoriernes circulairer, fört uppmuntra Presterskapet, ja ock enfaldige Klockare, till Medicinst Praxis; så kallar jag barnslighet och joller, alt hwad som pratas öfver min Far i den delen, mindre värdigt at upptagas. Mig är alt nog, at min Far är besunnen redellig för Gud, ostra-felig för sine Förmån, upbyggelig för sine åhörare, ålstad af råtsinte medborgare; och, för sin Medicinsta Praxis, välsignad af många hundra-de fattige, som fått hjelp emot sina krämpor, Medicamenter för intet, samt osta skötsel, sång och föda, utan wedergåning. Detta menar jag kan för helswa sanningens uphof försvaras, emedan helswa Sanningen berömmes det uti Lucā 10: 33 - 37. Om den där ansförde Samaritanen står ej til läsandes, at han ware antingen Medicinst Doctor eller Apothekare, utan lärer blot som Empiricus

Empiricus

Empiricus handterat den usslingen, som låg sargad. Annars wet väl Herr Professorn, at store Medici ej heller lemnat Empiricos utan agtning: ty vår store von Linnee gillar i sin Maria Medica denna Canon: Mallem famoso Empirico, quam subtili Mechanico, salutem meam committere. Åsven får jag påminna, at min Far är en studerad Man, som i sina Academie-år idkaf Studium Medicum, som handterar och förstår Medicinista böcker, och kan sädes icke beläggas med namn af Empiricus, i sin förhateliga bemärkelse taget. Herr Professorn ser ock intet, at han med det förhateliga ordet fört sin egen ålfade Swärfaðer; ty Herr Professorn säger ju hself i sit förra bref (sid. 314.) at almogen i stor myckenhet betjent sig af hans Herr Swärfaðers råd, och at Herr Professorn hself högagfat des föreskrifter. Jag frågar nu, om icke Herr Schwinger också är Empiricus; ty icke har han vid någon Academie lärdé Medicinsta Theorien? Hvarföre lastar då Herr Professorn hos min Far, det, som rätteligen berömmes hos Herr Schwinger, om icke för det den senare är Herr Professorns Swärfar, och den förra oskyldige Mannen Far åt Götheborgske Matricelns Uphofsman? För öfrigt kan aldrig med sanning sagas, at min Far want sifflingar til sig: ty om denne wilja tillså sanningen, så hafwa de alle blifvet af honom rådde, at gå til Doctorer och FältFörare, hvilket de icke welat; utan hafwa

332

Hafwa de fattige Friat om medlidande hjelp, emedan de hwarken haft penningar at betala Doctor, eller Apothekare. Nu tadlas min Far, för det han af Christelig ömhet, och med sin dryga kostnad, förbarmat sig öfver dese uslingar. Förträffeligen!

Herr Professorn tåktes nu hålla til godo dessa mina svar en gång för alla. En som min i Från-ta tid behöfves til annat, än pennefäktet; så är joq ej sinnad, at mera oroa antingen Herr Professorn, eller almänheten med mina svar; utan tröstar mig, både å equa och min Fars vågar, i all twist- och stilhet, med Poetens ord: Conscia Mens recti - - - Framlesver med beständig wördnad ic.

Carl J. Brag.

Fortsitning af tankar om Uppighet och Öfverflöd.

Uti tredje och sista stycket anmåler Hr. Kamarrådet de reglor och warsama mått, hwilka böra wid öfverflöds hämmande vidtagas. Man bör t. e. framför alt annat göra sig försäkrad om möglig verkställighet af förordningarnes innehåll: därnäst, at et wist åndamål hafwes i sigte, samt at förbudet är rätta medlet til at vinna nämnde åndamål.

Märkvärdigt är hwad som s. 61 läses: „Under Catholska tiden, heter det, gingo alle anstalter ut på at befördra en almän fattigdom; utom twånnie

twånnie andeliga råntor, kallade S. Pehrs Penning och Turkensteur, som årligen upbüros för Roms räkning, gingo och många penningar städse är landet til Rom för Visitatiorer, Procuratiorer, Jubel-år, Biskops-käpor, andeliga fulmagter, Astat, Indulgentier, Dispensationer, andeliga Privilegier, Sakören och Nättegångs-kostnader, med mera. Under förenings-tiden med Danmark fördes Kronans almänna råntor ur Riket och förtärdes i Danmark: på utländska resor, för andakt skul til heliga orter, och för studier skul til främmande Academier, köptes widskelige och onyttig funslap för Rikets redbara medel: Bergwerken woro til större delen ouptagne, och til den öfriga onyttiga för Riket, emedan de dreswes för Lybecks räkning, och malmen i helswa sin råhet fördes ur landet: handelen, fördärswelig af sin inräntning, dels därsföre, at han hel och hållen war i Hanse-Städernes händer, dels at alle landets affomster utsördes i sin första råhet, alla behof utifrån i sin högsta förådling, gjorde fattigdomen, oagtade landets stora tilgångar, aldeles nödwändig.“

„En så almän fattigdom war det nödwändigt, at de wanligaste beqwältigheter nu för tiden då antingen woro obekante ting, eller för lastbara och öfverflödiga kostbarheter ansedde. Det wilfulligaste mode i en klädebrågt, en aldrig så litet dyrbar och ovanlig husgeråds-persedel, den rimligaste förändring i lesnabs-sätter, woro förebud hos Patrioterne til Fäderneslandets undergång;

hos Presterna til Guds straff, och hos de gamla
til ungdomens fördärfs."

"Alle kände werkingarne af en almän uselhet
och af en tryckande fattigdom, men ingen såg käl-
lan därtil, fast den var updagad för allas ögon:
så regering, som menighet, bedrövrade öfwer Få-
hernes landets osälla tillsänd, men okunnige om
hems orsak, fastade sina ögon på öfverflödet, och
togo det för orsak til berörde Nikets fattigdom,
fast det icke bidrog en hundrade del därtil i jämförelse emot förenämde orsaker."

Lillämpningen häpnast.

Korta Stads-mynter.

Götheborgska Wexel-priset.

Onsdagen, den 13 November.

London	-	-	-	-	Dal. K:mt.
Amsterdam	-	78½	-	-	M:t K:mt.
Hamburg	-	82	-	-	M:t K:mt.

Inkomme åro Skepparne Alexander Littlejohn ifr.
Arbret med barlast och Potatoes, Carl Axel Rabe-
nius ifr. London med barlast och Packhusgods, John
Steffens ifr. Hull med barlast och David Laird ifr.
London med dito, Olof And. Wyk ifr. Hamburg med
dito och packhusgods, Alexander Chine ifr. Trail med
dito.

Utgångne

Utgångne åro Skepparne Samuel Briggs til Mar-
mouth, Johannes Pettersson til Irland, John Hooke
til Hull, John Hawks och George Fotergill til New-
castel, David Elephan til Dublin, Robert Tu:amin
til Bernik med järn och bräder, Patrick Rennej til
Camphier och David Movat til Lissabon med järn och
Öst-Indiska waror, Robert Baxter, John Soutar
och Robert Gill til Camphier, James Hoggan, Nob.
Dählymple til Lissabon, och Isach Sandberg til Bil-
boa med Öst-Indiskt gods, Petter Wolin til Irland,
Andreas König til Bremen, Stephan Bell til West-
Indien, Diedrich Eyman til Bremen, Jean Olof
Forsberg til Irland, Marten Bunje Johansson och
Joh. Berendt Segelken til Bremen, dese alle med sill,
Alexander Alexander til St. Eustacia, Wilhelm Boris
til Irland, James Vallantin til Madera, Thomas
Hendersson til West-Indien, Thalenius Christman til
Medelhavet, Johan Fred. Iben til Irland med sill,
Jöran Smith til Aberdeen, Alexander Littlejohn til
Arbroth med järn och bräder, och William Lesslie til
Belfast med sill och järn, samt James Layel til Cam-
phier med järn och Öst-Indiska waror.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen åro ifrån den 6 til den
12 November födde 1 gosse- och 1 flicko-barn: Wig-
de Packhuskarlen Lars Andersson med Pigan Anna
Larsdotter; Wagtmastaren Sven Pettersson med Pi-
gan Anna Maria Fagerdahl; Trägårdsmästaren An-
ders Christopherson med Pigan Brita Andersdotter;
Döde Coopvaerdie-Capitainen och Borgaren Jonas Ed-
berg, 53 år, af tårande hufdom; samt 2 barn af lithostia.

I Tysta Församlingen födt 1 barn.

I Kronhus-Församlingen födde 3 barn: Wigde
Under-Sapeuren Anders Grotte och Pigan Gunnilla
Berggren; Drängen Sven Ericsson och Pigan Stina
Lung-

Lungström: Döde Soldaten Anders Friberg, 19 år gammal, af durchlop; och 2 barn, af lithosia och brostvärk.

Rundgörelser.

I Tyska Schglå-huset hårstådes finnas några exemplar af Hr. Prosten Luchs andeliga Sånger, eller så kallade Prof.-Psalmbok, och erhålls samlingen för 8 Dal. Kmt oinbunden.

Den 18 utt innewarande November månad kl. 10 föremiddagen kommer genom offentlig auction at försäljas en Altare-tafla och någre andre prydnader, Kronhus-Kyrkan tilhörige. Den som är hogad här å anbnd göra, kan samma bese i Kronhus-Kyrkan, när det Klockaren til känna gifves. Auction hålls utt Kongl. Artillerie Krigs-Rätts rummet på Tyggården.

I dag, som är den 14 dennes, hålls auction i afledne Knifsmeden Barboms Sterbhus uppå Konungs-gatan, på guld, silfver, koppar, ten, messing, malm, mans- och fruntimmers gång-fläder, säng- och lins-fläder, med mera.

Efterlyses en silfverked af 4 och et halft lob, märkt D. A. som förra veckan utur en årlig mans hus här i Staden är förfkommen: vid återställningen losfivas tacksam och rund wedergåning.

Hos Hr. Anders Barthengren finns bästa Nunnaby sapa til köps för billigt pris.

Den 22 i denne månad sfer 26 dragningen af Götheborgs Hosptals Lotteri, och finnas ånnu lotter oförsälda hos Handelsmännen Herrar Samuel Bruse, Hans Bruse, och J. Erichsson.

N:o 47.

Götheborgska Seckö-bladet.

Torsdagen, den 21 November, 1765.

Utterligare fortsättning af tankar om
Oppighet och Öfverflöd.

Författaren går än vidare in uti forntidens häfder, och söker med lycklig framgång upp gamla flagomål emot våre fädres öfverflöd, ända från Sturarnas tid. Tillika wises, huru Regeringens anstalter altsör osta ware onyttiga, medan man ej träffat rätta källan. Bland annat märkvärdigt omtalas s. 63 et blodigt upror, i hvilket Dalkarlarne fördom utbrustet, då Gruntimren förra gången vidtogo twåårgade fläder. Hwad war, som gjorde detta öfverflöd så föräglistigt i deras ögon? Intet annat, än folkets osörstånd, och den nye spökande moden. Nu för tiden skulle knapt en Torpare förargas öfver så ringa saker; men wid huru många tilfället, säger Herr Kammar-Rådet, är vi icke ånnut Dalkarlar?

Man läser, med blandat nöje och mischnöje, s. 70, en wacker målning af vår öfverklagade uselhet.

Aaa